

Powiadomienie rodzica o zabezpieczeniach proceduralnych

Droży rodzice,

Otrzymują Państwo niniejsze Powiadomienie o zabezpieczeniach proceduralnych (Powiadomienie), ponieważ Państwa syn lub córka (Uczeń) został skierowany na ewaluację lub obecnie korzysta ze specjalnych usług edukacyjnych. Jeżeli Uczeń kwalifikuje się do kształcenia specjalnego, okręg szkolny musi zapewnić Bezpłatną, Odpowiednią Edukację Publiczną, powszechnie określaną za pomocą skrótu FAPE. Aby zapewnić FAPE, okręg szkolny musi z Państwem współpracować. Będą Państwo członkami zespołu IEP, który rozważy wyjątkowe potrzeby Ucznia i opracuje dla niego Indywidualny Program Nauczania (IEP).¹ Indywidualny Program Nauczania musi zapewniać nauczanie dostosowane do wyjątkowych potrzeb Ucznia i obejmować takie usługi wspierające edukację, które umożliwią Uczniowi osiągnięcie znaczących postępów w nauce oraz pomogą mu w zdobyciu wiedzy i umiejętności, w tym niezbędnych do jego rozwoju społecznego i emocjonalnego, zgodnie z odpowiednimi oczekiwaniami wiekowymi i rozwojowymi. Wszelkie usługi edukacji specjalnej określonej dla Ucznia muszą być świadczone na koszt państwa i nie niosą dla Państwa żadnych kosztów. Wszyscy uczniowie w publicznym systemie edukacji stanowej, w tym uczniowie niepełnosprawni, mają prawo do możliwości nauki materiału objętego standardami akademickimi, określonymi w ramach programu nauczania w Massachusetts. Stan Massachusetts zapewnia również indywidualne prawo do FAPE uczniom niepełnosprawnym, którzy uczęszczają do szkół prywatnych, na koszt prywatny i którzy szukają publicznych usług edukacji specjalnej.

Zarówno przepisy [stanowe](#), [jak i federalne](#) zawierają zasady, których muszą przestrzegać okręgi szkolne przy podejmowaniu decyzji, czy uczeń kwalifikuje się do objęcia go edukacją specjalną, a jeśli tak, to z jakich usług będzie korzystał. Przepisy te określają również szczegółowe procedury mające na celu zapewnienie uczniowi otrzymywania FAPE przez cały okres, w którym kwalifikuje się on do objęcia go kształceniem specjalnym. Edukacja specjalna jest bardzo złożoną i uregulowaną dziedziną prawa oświatowego. Szczegóły zawarte w prawie mają na celu ochronę Ucznia i zapewnienie mu odpowiednich usług edukacyjnych. Dodatkową pomoc w zrozumieniu procesu edukacji specjalnej można uzyskać w poradni szkolnej, Departament Edukacji Elementarnej i Średniej stanu Massachusetts (DESE), organizacjach zrzeszających rodziców uczniów niepełnosprawnych oraz prywatnych organizacjach zajmujących się edukacją specjalną. Informacje z tych źródeł pomogą Państwu we współpracy z okręgiem szkolnym, w celu zapewnienia Uczniowi odpowiednich usług edukacyjnych. DESE publikuje na swoich stronach internetowych obszernie informacje dla rodziców i okręgów szkolnych. [Tabela zawierająca linki do stron internetowych DESA](#) znajduje się na końcu niniejszego Powiadomienia.

Niniejsza Powiadomienie zawiera ważne informacje na temat Państwa prawa do zaangażowania się w planowanie edukacji specjalnej Ucznia. Zabezpieczenia proceduralne to szczegółowe zasady, dzięki którym wiedzą Państwo, co proponuje okręg szkolny („otrzymasz powiadomienie”), zgadzają się Państwo z planem okręgu szkolnego („wyrażenie zgodę rodziców”) i mają Państwo szereg możliwości rozwiązywania sporów z okręgiem szkolnym („należyta procedura prawna”). Zabezpieczenia proceduralne przewidziane w prawie zapewniają również dodatkowe zabezpieczenia, dalej szczegółowo opisane w tym dokumencie.

¹ Informacje o tym, jak opracowywany i wdrażany jest Indywidualny Program Nauczania ucznia, można znaleźć w Przewodniku po Procesie IEP (IEP Process Guide).

Niniejszy dokument, Powiadomienie rodziców o zabezpieczeniach proceduralnych, odpowiada na następujące pytania:

1. Czym jest „uprzednie powiadomienie pisemne” i kiedy je otrzymujesz?	Strona 2
2. Czym jest „zgoda rodziców” i kiedy okręg szkolny musi poprosić Cię o zgodę?	Strona 3
3. Czy okręg szkolny ma obowiązek przeprowadzić ewaluację na wniosek rodzica?	Strona 5
4. Czym jest „niezależna ewaluacja edukacyjna”? (IEE)	Strona 5
5. Kiedy możesz zobaczyć dokumentację uczniowską Ucznia?	Strona 7
6. W jaki sposób rodzice i szkoły mogą rozwiązywać spory?	Strona 8
7. Jakie są Państwa obowiązki, jeśli umieszczą Państwo Ucznia w szkole prywatnej?	Strona 14
8. Co należy zrobić, aby zaplanować przejście ucznia ze szkoły?	Strona 15
9. W jaki sposób szkoła może dyscyplinować ucznia niepełnosprawnego?	Strona 15
10. Gdzie można znaleźć przepisy ustawowe i wykonawcze oraz inne przydatne informacje? . . .	Strona 17

Otrzymają Państwo niniejsze powiadomienie co najmniej raz w roku, jeśli Uczeń zostanie uznany za kwalifikującego się do kształcenia specjalnego. Mogą Państwo także w dowolnym momencie poprosić o kopię w swoim okręgu szkolnym lub w DESE. Dokument ten jest również dostępny na stronie internetowej DESE pod adresem: <https://www.doe.mass.edu/specialeducation/families/prb/default.html>.

1. Czym Jest „Uprzednie Powiadomienie Pisemne” I Kiedy Je Otrzymujesz? 34 CFR §300.503

Okręg szkolny musi dostarczyć Państwu pisemne powiadomienie, jeśli zaproponuje lub odmówi podjęcia kroków w celu: identyfikacji Ucznia, ewaluacji Ucznia, zapewnienia mu specjalnych usług edukacyjnych lub zmiany programu nauczania. Przepisy federalne nazywają taki dokument „wcześniejszym pisemnym powiadomieniem”. Pisemne powiadomienie musi:

- opisywać, **co** okręg szkolny proponuje lub czego odmawia;
- wyjaśniać, **dlaczego** okręg szkolny proponuje lub odmawia podjęcia działania;
- opisywać, **w jaki sposób** okręg szkolny zdecydował się zaproponować lub odmówić podjęcia działania, włączając w to informowanie Państwa o każdej procedurze ewaluacji, ocenie, zapisie w dokumentacji uczniowskiej lub raporcie, z których korzystał Państwa okręg szkolny przy podejmowaniu decyzji; oraz
- opisywać wszelkie inne opcje rozważane przez zespół ds. Indywidualnego Programu Nauczania (IEP) dla Ucznia oraz powody, dla których te opcje zostały odrzucone.

Okręgi szkolne prześlą Państwu te informacje za pomocą formularzy opracowanych przez DESE i dostępnych na stronie internetowej DESE lub za pomocą własnych formularzy zawierających te same informacje.

Otrzymają Państwo uprzednie powiadomienie pisemne, gdy okręg szkolny: zaproponuje przeprowadzenie wstępnej ewaluacji lub ewaluacji ponownej; proponuje nowy lub zmieniony indywidualny program nauczania; proponuje zmianę przydziału, w tym proponowaną zmianę przydziału ze względów dyscyplinarnych; lub zaproponuje zakończenie świadczenia usług w zakresie edukacji specjalnej.

Otrzymają Państwo również powiadomienie, jeśli okręg szkolny stwierdzi brak uprawnień do usług edukacji specjalnej lub odrzuci złożony przez Państwa wniosek dotyczący ewaluacji lub zapewnienia Uczniowi edukacji specjalnej. Zawiadomienia z okręgu szkolnego muszą być dostarczone w Państwa języku ojczystym lub za pomocą innego sposobu komunikacji, z którego Państwo korzystają, chyba że jest to wyraźnie niewykonalne. Jeżeli Państwa język ojczysty lub inny sposób porozumiewania się nie jest językiem pisanym, okręg szkolny musi dopilnować, aby zawiadomienie szkoły zostało dla Państwa przetłumaczone ustnie lub w inny sposób (np. za pomocą języka migowego) i aby treść powiadomienia była dla Państwa zrozumiała.

Okręg szkolny prześle Państwu również pisemne powiadomienie i poprosi o zgodę – lub pisemne pozwolenie – zanim okręg szkolny poprosi o skorzystanie z publicznego ubezpieczenia zdrowotnego (MassHealth lub Medicaid) w celu opłacenia po raz pierwszy usług edukacji specjalnej ucznia.

Wraz z uprzednim powiadomieniem pisemnym otrzymają Państwo także kopię niniejszego Powiadomienia o zabezpieczeniach proceduralnych, a jeśli otrzymali Państwo już to Powiadomienie w bieżącym roku szkolnym, zostaniecie poinformowani, w jaki sposób możecie uzyskać kolejny egzemplarz. Otrzymają Państwo także informację, z kim możecie się skontaktować, aby uzyskać pomoc w zrozumieniu federalnych i stanowych przepisów dotyczących edukacji specjalnej.

2. Czym jest „zgoda rodziców”?

34 CFR §300.9 ORAZ 603 CMR 28.07 (1)

Okręg szkolny nie może poddać Ucznia specjalistycznym testom ani zapewnić specjalnych usług, jeśli nie wyrażicie na to zgody i nie podpiszecie pisemnej „zgody rodziców”. Okręg szkolny musi się z Państwem skontaktować i w klarowny sposób wyjaśnić, jaka jest jego propozycja względem Ucznia. Następnie okręg szkolny poprosi Państwa o podpisanie imieniem i nazwiskiem formularza zgody, aby pokazać, że zgadzacie się z propozycją szkoły. Jest to wyrażenie „zgody rodziców”.

Wyrażenie zgody jest dobrowolne. W każdej chwili mogą Państwo odwołać lub wycofać swoją zgodę. Jeśli chcą Państwo odwołać zgodę, musicie to Państwo zrobić w formie pisemnej. Wycofanie zgody będzie miało zastosowanie wyłącznie do przyszłych działań okręgu szkolnego, a nie do sytuacji, która już miała miejsce. Okręg szkolny nie może wykorzystywać Państwa odmowy do wyrażenia zgody na jakąkolwiek usługę lub działanie jako powód do odmowy Państwu lub Uczniowi jakiegokolwiek innej usługi, korzyści lub działania.

Państwa zgoda nie jest wymagana, aby okręg szkolny mógł dokonać przeglądu istniejących danych w ramach ewaluacji lub ewaluacji ponownej Ucznia, poddać Ucznia testowi lub innej ocenie, któremu/której są poddawani wszyscy inni uczniowie bez zgody, taką jak testy MCAS lub testy w klasie będące częścią programu edukacji ogólnej lub udostępniać informacje federalnym lub stanowym urzędnikom oświatowym.

2.1 Kiedy Okręg Szkolny Prosi O Państwa Zgodę?

34 CFR §§ 300.300, 300.154 ORAZ 603 CMR 28.07(1)

Okręg szkolny poprosi Państwa o zgodę rodzicielską w następujących okolicznościach:

Zezwolenie na wstępną ewaluację, przeprowadzoną w celu ustalenia, czy uczeń kwalifikuje się do edukacji specjalnej

Okręg szkolny nie może przeprowadzić wstępnej ewaluacji Ucznia w celu ustalenia, czy jest on uprawniony do korzystania z edukacji specjalnej i/lub powiązanych usług bez uprzedniego uzyskania Państwa zgody. Jeśli Uczeń zostanie skierowany na ewaluację, okręg szkolny musi poprosić Państwa o zgodę na ewaluację w ciągu pięciu dni szkolnych.

Aby zatwierdzić wstępne usługi

Jeżeli po przeprowadzeniu wstępnej ewaluacji Zespół ds. Indywidualnego Programu Nauczania (IEP) zadecyduje, że Uczeń kwalifikuje się do edukacji specjalnej, Zespół ds. IEP zaproponuje Uczniowi edukację specjalną i powiązane z nią usługi oraz przydział. Jako członkowie Zespołu IEP i muszą Państwo wyrazić zgodę, zanim Państwa okręg szkolny będzie mógł po raz pierwszy zapewnić Uczniowi edukację specjalną i powiązane usługi. Jeżeli nie wyrażą Państwo zgody, okręg szkolny nie będzie mógł zapewnić Państwa Uczniowi kształcenia specjalnego i powiązanych z nią usług. Mogą Państwo zaakceptować lub odrzucić całą propozycję lub jej część. Program IEP lub jakakolwiek jego część, którą Państwo zaakceptują, musi rozpocząć się niezwłocznie po jego zaakceptowaniu.

Aby dokonać zmiany w usługach, przydziale lub ponownej ewaluacji

Po wyrażeniu zgody na IEP dla Ucznia okręg szkolny musi uzyskać Państwa zgodę, zanim będzie mógł zmienić usługi lub przydział Ucznia lub przeprowadzić ponowną ewaluację.² Jeśli odmówią

² Mają Państwo również prawo do obserwacji Ucznia w jego / jej bieżącym programie oraz do obserwacji proponowanego programu przed przydziałem edukacyjnym. Więcej informacji można znaleźć w dokumencie DESE „Obserwacja programów edukacyjnych przez rodziców” (“Observation of Education Programs by Parents”).

Państwo wyrażenia zgody, mają Państwo obowiązek nawiązać aktywną dyskusję z okręgiem, aby rozwiązać różnicę zdań. Jeśli w przeszłości wyrażali Państwo zgodę na świadczenie usług, a teraz chcą ją odwołać i wycofać swojego ucznia ze świadczenia usług, musicie to zrobić w formie pisemnej. Okręg szkolny nie może zwrócić się o przesłuchanie do Biura ds. Odwołań w Sprawach Edukacji Specjalnej (BSEA) w celu uzyskania pozwolenia na świadczenie usług edukacyjnych lub ponownej ewaluacji ucznia bez Państwa zgody.

Aby po raz pierwszy uzyskać dostęp do świadczeń publicznego ubezpieczenia zdrowotnego (MassHealth lub Medicaid).

Okręg szkolny może korzystać z publicznego ubezpieczenia zdrowotnego (MassHealth lub Medicaid) w celu opłacenia niektórych usług edukacji specjalnej, które obejmuje IEP ucznia, i jednocześnie objętych publicznym ubezpieczeniem zdrowotnym. Zanim okręg szkolny po raz pierwszy uzyska dostęp do MassHealth, musi powiadomić Państwa na piśmie o zamiarze ubiegania się o ten zwrot kosztów i uzyskać Państwa dobrowolną zgodę na piśmie. W zawiadomieniu zostaną Państwo poinformowani, że usługi w zakresie edukacji specjalnej są zawsze świadczone Państwu i Państwa rodzinie bezpłatnie; wyjaśni, że Państwa zgoda nie będzie prowadzić do żadnych zmian w świadczeniach MassHealth lub uprawnieniach Państwa dziecka; opíše, jakie informacje o Uczniu zostaną udostępnione, aby uzyskać dostęp do MassHealth; przypomni, że zgodę mogą Państwo w każdej chwili wycofać i wyjaśni, że jeśli wycofacie zgodę lub jej nie wyrazicie, nie nastąpią żadne zmiany w usługach lub programie edukacji specjalnej Ucznia. Jeśli się przeprowadzicie lub Uczeń zostanie zapisany do innego okręgu, nowy okręg szkolny poprosi Państwa o ponowne wyrażenie zgody.

Aby usprawiedliwić członków Zespołu ds. IEP od uczestniczenia w posiedzeniach Zespołu

Członkowie Zespołu ds. IEP mogą zostać zwolnieni z udziału w posiedzeniach Zespołu, jeśli wyrażą Państwo na to pisemną zgodę przed spotkaniem. Jeśli Zespół będzie omawiał obszar odpowiedzialności usprawiedliwionego członka Zespołu, wówczas zwolniony członek musi przedstawić swoje uwagi na piśmie przed spotkaniem Zespołu. Jeśli nie zgadzają się Państwo na usprawiedliwienie członka Zespołu, musi on uczestniczyć w posiedzeniu Zespołu. IEP.

2.2 Kiedy uczeń będzie proszony o wyrażenie zgody?

34 CFR §300.520 ORAZ 603 CMR 28.07 (5)

Zgodnie z prawem stanu Massachusetts student osiąga dorosłość w dniu swoich osiemnastych (18) urodzin. Zatem **kiedy uczeń ukończy 18 lat**, wszystkie prawa do podejmowania decyzji, które przysługują Państwu jako rodzicom, przechodzą na dorosłego Ucznia, chyba że Sąd wyznaczył Uczniowi opiekuna prawnego lub Uczeń wskaże na piśmie, że chce dzielić z Państwem proces podejmowania decyzji, lub chce, abyście nadal mieli uprawnienia do podejmowania decyzji dotyczących jego programu edukacyjnego. Okręg szkolny musi omówić z Państwem i Państwa Uczniem wpływ przeniesienia praw co najmniej na rok przed osiemnastymi urodzinami ucznia. Jako rodzice dorosłego ucznia niepełnosprawnego będą Państwo w dalszym ciągu otrzymywać od szkoły wszystkie wymagane powiadomienia i nadal będziecie mieć możliwość wglądu w dokumentację edukacyjną swojego ucznia, nawet jeśli będzie on podejmował własne decyzje edukacyjne.

2.3 Kiedy zgody udziela rodzic zastępczy ds. edukacji specjalnej?

34 CFR §300.519 (g) ORAZ 603 CMR 28.07 (7)

Jeśli uczeń znajduje się pod opieką Departamentu ds. Dzieci i Rodzin lub nie można zidentyfikować lub zlokalizować rodziców lub opiekuna ucznia lub jeśli pozbawieni zostali oni praw rodzicielskich, DESE ma obowiązek zapewnić obecność osoby dorosłej, która nie ma z uczniem sprzecznych interesów, i która podejmuje w imieniu ucznia decyzje dotyczące kształcenia specjalnego. Osoba ta nazywana jest rodzicem zastępczym ds. edukacji specjalnej (Special Education Surrogate Parent). DESE ustala, czy konieczne jest wyznaczenie uczniowi rodzica zastępczego, zajmującego się kształceniem specjalnym. Wyznaczony rodzic zastępczy ds. edukacji specjalnej ma takie same prawa i obowiązki jak rodzic w sprawach związanych z edukacją specjalną ucznia.

2.4 Jak wycofać zgodę?

34 CFR §300.300(b)(4) ORAZ 300.9

Jeśli wyrazili Państwo zgodę na kształcenie specjalne i usługi z nim związane, a teraz chcą Państwo ją odwołać, musicie to zrobić w formie pisemnej. Można wycofać swoją zgodę na wszystkie usługi związane z edukacją specjalną i pokrewnymi usługami, na konkretną usługę, na przydział, czy też na korzystanie przez okręg szkolny ze świadczeń MassHealth lub Medicaid dla Ucznia. Gdy okręg szkolny otrzyma Państwa list, prześle Państwu powiadomienie informujące o ewentualnych zmianach w przydziale i usługach edukacyjnych, które wynikają z wycofania przez Państwa zgody. Po wycofaniu zgody na wszystkie usługi związane z edukacją specjalną i pokrewnymi okręg szkolny nie ma już obowiązku udostępniania FAPE, organizowania spotkań dotyczących IEP czy opracowywania IEP dla Ucznia. Okręgi szkolne nie mają obowiązku zmieniania danych ucznia w celu usunięcia wzmianek o usługach edukacji specjalnej w wyniku wycofania zgody.

3. Czy okręg szkolny ma obowiązek przeprowadzić ewaluację na wniosek rodzica?

34 CFR §300.301 ORAZ 603 CMR 28.04

Uczeń musi otrzymać pełną i wszechstronną ewaluację w celu ustalenia, czy jest niepełnosprawny i czy kwalifikuje się do edukacji specjalnej, a także, jeśli się kwalifikuje, aby pomóc w określeniu odpowiedniego poziomu edukacji specjalnej i powiązanych z nią usług, które mogą być niezbędne. Rodzice, którzy niepokoją się o rozwój swojego dziecka lub mają podejrzenia, że może być ono niepełnosprawne, mogą skierować swoje dziecko na wstępną ewaluację. Skierowanie na wstępną ewaluację nie wymaga używania specjalnego trybu. Po otrzymaniu wniosku o wstępną ewaluację, okręg szkolny musi wysłać powiadomienie do rodzica i uzyskać od niego zgodę na jej przeprowadzenie. (Okręg szkolny rzadko będzie miał powody, by odmówić przeprowadzenia wstępnej ewaluacji i może to zrobić tylko wtedy, gdy rodzic lub inna osoba polecająca szkole wykonanie wstępnej ewaluacji nie ma podejrzeń co do niepełnosprawności ucznia lub nie ma obaw związanych z jego rozwojem).

W stosownych przypadkach okręg szkolny może również przekazać rodzicom informacje dotyczące innych usług wsparcia, które mogą lepiej odpowiadać potrzebom konkretnego ucznia. Jednakże okręg szkolny nie może odmówić ewaluacji uczniowi, który został skierowany na ewaluację w sposób opisany powyżej, na podstawie programu skierującego, w celu podjęcia innych działań wspierających kształcenie lub z innego powodu. Dodatkowo, prawo przewiduje, że okresowo będą miały miejsce ponowne ewaluacje, mające na celu zapewnienie, że uczeń korzysta i nadal potrzebuje kształcenia specjalnego. Przed ponowną ewaluacją zawsze wymagana będzie zgoda rodzica.

4. Czym jest „niezależna ewaluacja edukacyjna”? (IEE)

Niezależna Ewaluacja Edukacyjna (IEE) to ewaluacja przeprowadzona przez wykwalifikowanego egzaminatora niezatrudnionego w okręgu szkolnym odpowiedzialnym za edukację Ucznia.

Jeśli nie zgadzają się Państwo z ewaluacją okręgu szkolnego, mają Państwo prawo zażądać IEE dla Ucznia na koszt publiczny. Masz prawo zażądać jednej Niezależnej Ewaluacji Edukacyjnej (IEE) dla każdego obszaru oceny w danym cyklu ewaluacyjnym. Jeśli złożysz taki wniosek, okręg szkolny musi dostarczyć Ci informacje na temat miejsc, w których można uzyskać IEE, oraz wymagań stanowych dotyczących takich ewaluacji. W stanie Massachusetts wszystkie IEE muszą być przeprowadzane przez wykwalifikowane osoby, które posiadają certyfikat, licencję, są zarejestrowane lub w inny sposób zatwierdzone i przestrzegają stawek ustalonych przez odpowiednią agencję stanową. Jednak w uzasadnionych przypadkach, związanych ze szczególną sytuacją ucznia można zastosować indywidualną stawkę za ewaluację, wyższą niż ta zazwyczaj dopuszczalna.

4.1 Kiedy Niezależna Ewaluacja Edukacyjna jest przeprowadzana na koszt publiczny?

34 CFR §300.502, M.G.L. C. 71B, § 3 ORAZ 603 CMR 28.04(5)

Zgodnie z prawem federalnym macie Państwo prawo do Niezależnej Ewaluacji Edukacyjnej (IEE) swojego dziecka na koszt publiczny, jeśli nie zgadzacie się z oceną przeprowadzoną przez okręg szkolny, z zastrzeżeniem poniższych warunków:

1. Jeśli zażądacie Państwo IEE swojego dziecka na koszt publiczny, okręg szkolny musi, bez

zbędnej zwłoki, podjąć jedno z następujących działań:

- a. złożyć wniosek o przeprowadzenie przesłuchania w trybie *due process*, aby wykazać, że dotychczasowa ocena okręgu była odpowiednia lub wykazać że niezależna ewaluacja nie spełnia kryteriów określonych przez okręg szkolny; lub
 - b. zapewnić IEE na koszt publiczny.
2. Jeśli w wyniku postępowania urzędnik prowadzący przesłuchanie uzna, że ocena przeprowadzona przez okręg była odpowiednia, okręg nie ma obowiązku pokrycia kosztów ewaluacji, o którą Państwo wnioskowali lub którą samodzielnie zorganizowali. Nadal jednak mogą Państwo zlecić IEE na własny koszt.
 3. Przysługuje Państwu tylko jedna Niezależna Ewaluacja Edukacyjna na koszt okręgu za każdym razem, gdy nie zgadzają się Państwo z oceną przeprowadzoną przez okręg szkolny.

Oprócz praw wynikających z prawa federalnego, prawo stanu Massachusetts zapewnia Państwu dodatkowe zabezpieczenia dotyczące IEE. W szczególności mogą Państwo dobrowolnie zdecydować się na współfinansowanie kosztów IEE według zasady skali dochodów. Zgodnie z tymi regulacjami stanowymi zostanie Państwu zapewniona IEE.

Zgodnie z zasadami ustalonymi przez władze stanu, mogą Państwo otrzymać IEE w całości lub częściowo finansowaną ze środków publicznych, w zależności od wysokości Państwa dochodu. Jeżeli zdecydują się Państwo skorzystać z opcji stanowej, okręg szkolny **nie ma możliwości** wszczęcia postępowania typu *due process* w celu wykazania, że jego ewaluacja Państwa dziecka była właściwa. Uczniowie uprawnieni do bezpłatnych lub częściowo odpłatnych posiłków oraz rodziny, których dochód nie przekracza 400% federalnych wytycznych dotyczących ubóstwa, mają prawo do IEE na koszt publiczny. Pozostali uczniowie mogą skorzystać z IEE na zasadzie współfinansowania, zgodnie z przyjętą skalą dochodów. Udostępnienie informacji finansowych okręgowi szkolnemu jest całkowicie dobrowolne. Jeśli zdecydują się Państwo przekazać takie informacje, okręg szkolny ma obowiązek niezwłocznie, w formie pisemnej poinformować, czy przysługuje Państwu pełne lub częściowe finansowanie IEE, a następnie przystąpić do jej finansowania zgodnie z ustaloną kwalifikacją. Prawo do IEE finansowanej ze środków publicznych na podstawie kryteriów dochodowych obowiązuje przez 16 miesięcy od daty oceny przeprowadzonej przez okręg szkolny, z którą Państwo się nie zgadzają.

Jeśli nie spełniają Państwo kryteriów dochodowych, zdecydują się Państwo nie ujawniać informacji finansowych lub z jakiegokolwiek innego powodu nie skorzystają Państwo z dobrowolnych regulacji stanowych obowiązujących w Massachusetts, okręg szkolny ma obowiązek rozpatrzyć Państwa wniosek o IEE finansowaną ze środków publicznych zgodnie z przepisami prawa federalnego. W ciągu 5 roboczych dni szkolnych okręg może wyrazić zgodę na sfinansowanie IEE ze środków publicznych lub wystąpić o przesłuchanie do Biura ds. Odwołań w Sprawach Edukacji Specjalnej (Bureau of Special Education Appeals, BSEA), aby wykazać, że przeprowadzona przez nie ocena była kompleksowa i odpowiednia. Więcej informacji na temat IEE znajduje się w dokumencie: DESE Administrative Advisory Special Education Policy Memo SY2024–2025.

Mogą Państwo w dowolnym momencie zlecić przeprowadzenie niezależnej ewaluacji na własny koszt. Mogą Państwo przekazać wyniki tej ewaluacji okręgowi szkolnemu. Jeżeli zdecydują się Państwo udostępnić wyniki ewaluacji okręgowi, ma on obowiązek je rozważyć – o ile spełniają kryteria okręgu dotyczące IEE – przy podejmowaniu decyzji związanych z zapewnieniem Państwa dziecku FAPE; wyniki tej ewaluacji mogą również zostać wykorzystane w postępowaniu typu *due process*.

4.2 Wyniki IEE muszą być rozpatrzone przez okręg szkoły w ciągu 10 dni

Jeżeli uzyskają Państwo IEE ucznia na koszt publiczny lub prześlą okręgowi szkolnemu ocenę dziecka sfinansowaną prywatnie, okręg ma obowiązek zwołać spotkanie Zespołu w ciągu dziesięciu roboczych dni szkolnych od otrzymania informacji z ewaluacji, niezależnie od tego, czy dziecko posiada IEP. Okręg odpowiada za rozważenie edukacyjnych aspektów IEE. Zespół przeanalizuje wyniki ewaluacji i zdecyduje, czy należy wprowadzić jakiegokolwiek zmiany do IEP dziecka lub do procesu ustalania jego uprawnień, aby

zapewnić terminowe i właściwe uwzględnienie ustaleń wynikających z IEE.

5. Kiedy możecie mieć wgląd w dokumentację uczniowską Ucznia?

34 CFR 300.611 ORAZ 603 CMR 23.00

Dokumentacja uczniowska składa się z zapisanych danych ucznia i tymczasowej dokumentacji szkolnej, a także zawierają dokumentację medyczną, testy, oceny, dokumentację wychowawczą i inne dokumenty dotyczące kwalifikowalności lub programu edukacji specjalnej Ucznia.³ Dane osobowe Ucznia są poufne i nie mogą być ujawniane nikomu poza nauczycielami i urzędnikami oświatowymi bez Państwa zgody.

Państwo i Uczeń (jeśli Uczeń ma 14 lat lub więcej) macie prawo wglądu do całości dokumentacji uczniowskiej w ciągu 10 dni od złożenia wniosku i przed jakimkolwiek spotkaniem dotyczącym IEP lub przesłuchaniem w związku z należytą procedurą prawną.⁴ Mogą Państwo także otrzymać kopie informacji na żądanie, za rozsądną opłatą, ograniczoną do kosztów reprodukcji. Nie mogą Państwo zostać obciążeni kosztami związanymi z wyszukiwaniem i odzyskiwaniem danych swojego ucznia.

Ponadto mogą Państwo spotkać się z profesjonalnie wykwalifikowanym personelem szkoły, w celu wyjaśnienia dokumentacji. Mogą Państwo także poprosić swojego przedstawiciela (adwokata, konsultanta lub prawnika) o sprawdzenie, przejrzenie i zinterpretowanie dokumentacji uczniowskiej, jeśli wyrażą Państwo na to konkretną, pisemną i świadomą zgodę. Wszystkie prawa związane z dokumentacją uczniowską zawarte są w przepisach dotyczących dokumentacji uczniowskiej stanu Massachusetts 603 CMR 23.00. Przepisy te można znaleźć pod adresem: <http://www.doe.mass.edu/lawsregs/603cmr23.html> lub można je uzyskać, zwracając się z prośbą o uzyskanie kopii przepisów do okręgu szkolnego lub DESE.

Zasadniczo tylko rodzic, uprawniony uczeń, upoważniony personel szkoły oraz stanowe i federalne władze oświatowe mogą mieć wgląd do dokumentacji uczniowskiej bez konkretnej, świadomej i pisemnej zgody rodzica lub dorosłego ucznia. Okręg szkolny może być zobowiązany do przekazania pewnych informacji urzędnikom stanowym i federalnym w wyniku nakazu sądowego lub w odpowiedzi na kwestie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy lub egzekwowaniem prawa. Pomocne informacje na temat tej i innych kwestii związanych z dokumentacją uczniowską można znaleźć na stronie <http://www.doe.mass.edu/lawsregs/advisory/cmr23qanda.html>.

6. W jaki sposób rodzice i szkoły mogą rozwiązywać spory?

34 C.F.R. 300.151-300.153, 300.506 – 300.518 ORAZ 603 CMR 28.08

Zachęca się rodziców/opiekunów oraz okręgi szkolne do współpracy w celu polubownego rozwiązywania sporów. Ustawa o Edukacji Osób Niepełnosprawnych (IDEA), część B, jej przepisy wykonawcze, a także stanowe przepisy dotyczące edukacji specjalnej zapewniają Państwu różne możliwości rozstrzygania sporów z okręgiem szkolnym lub innym odpowiedzialnym organem publicznym. Poniżej opisano dostępne procedury rozwiązywania sporów pomiędzy rodzicami/opiekunami a instytucjami publicznymi w sprawach dotyczących edukacji specjalnej i usług z nią powiązanych, w tym ustalania uprawnień dziecka do tych usług. W stanie Massachusetts dostępne opcje obejmują mediację, złożenie skargi stanowej do Biura Systemu Rozwiązywania Problemów (Problem Resolution System Office) przy DESE oraz wszczęcie postępowania typu *due process* w Biurze ds. Odwołań w Sprawach Edukacji Specjalnej. W dalszej części każda z tych opcji zostanie opisana bardziej szczegółowo.

Państwa dziecko pozostanie przy dotychczasowym programie edukacyjnym i miejscu aktualnego

³ Jeżeli rodzice ucznia odwołają swoją zgodę na świadczenie usług edukacji specjalnej po pierwotnym świadczeniu takich usług, okręgi szkolne nie mają obowiązku wprowadzania zmian w dokumentacji uczniowskiej w celu usunięcia wzmianek dotyczących usług edukacji specjalnej.

⁴ Okręg szkolny może ograniczyć dostęp do dokumentacji uczniowskiej tylko wtedy, gdy otrzymał dokument prawny, taki jak zakaz zbliżania się lub orzeczenie rozwodowe lub orzeczenie w sprawie opieki nad uczniem, które ogranicza dostęp do informacji o uczniu.

przydziału edukacyjnego przez cały czas trwania sporu dotyczącego miejsca kształcenia lub zakresu usług, chyba że Państwo i okręg szkolny postanowią inaczej albo zmiana miejsca kształcenia nastąpi w wyniku zastosowania [środków dyscyplinarnych](#).

6.1 Zwróćcie Państwo uwagę lokalnych urzędników szkół publicznych na przedmiot sporu

Wspólne rozwiązywanie sporów to skuteczna strategia sprzyjająca utrzymywaniu dobrych relacji przy współpracy pomiędzy domem a szkołą. W celu rozwiązania sporu zachęca się rodziców/opiekunów do omówienia swoich obaw z przedstawicielami szkoły i kierownictwem okręgu szkolnego. Czasami trudno jest ustalić, do kogo najlepiej się zwrócić w ramach struktury systemu oświaty. Osoby pełniące poniższe role często okazują się pomocne w doradztwie podczas rozwiązywania sporów.

- Nauczyciel lub osoba świadcząca usługi edukacyjne Państwa dziecka
- Dyrektor lub wicedyrektor szkoły
- Dyrektor ds. edukacji specjalnej (Special Education Director), administrator ds. edukacji specjalnej (Administrator of Special Education) lub dyrektor ds. usług dla uczniów (Student Services Director)
- Kurator oświaty (lub dyrektor szkoły czarterowej, w przypadku szkoły czarterowej)

Mogą Państwo znaleźć dane kontaktowe do tych osób na stronie internetowej swojego okręgu szkolnego lub na stronie z profilami okręgów prowadzoną przez DESE, pod linkiem podanym [tutaj](#).

6.2 Stanowy system rozpatrywania skarg

Organizacja lub osoba prywatna – w tym również spoza stanu – może złożyć skargę do Stanowego Systemu Rozwiązywania Problemów (Problem Resolution System, PRS) prowadzonego przez DESE. Aby PRS mogło przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, pisemna skarga musi spełniać określone kryteria określone przez przepisy wykonawcze ustawy IDEA, część B. Skarga musi zawierać konkretne informacje określone przez te przepisy, aby została uznana za wystarczającą. Pisemna skarga musi zawierać:

- Oświadczenie, że organ publiczny naruszył przepisy ustawy IDEA, część B, jej przepisy wykonawcze lub stanowe przepisy dotyczące edukacji specjalnej – przy czym składający skargę nie musi powoływać się na konkretne artykuły prawa ani przepisy;
- Fakty stanowiące podstawę tego oświadczenia;
- Podpis oraz dane kontaktowe osoby składającej skargę stanową; oraz
- Jeśli skarga stanowa dotyczy naruszenia w odniesieniu do konkretnego dziecka:
 - Imię i nazwisko dziecka oraz adres jego zamieszkania;
 - Nazwę szkoły, do której uczęszcza dziecko;
 - W przypadku dziecka lub osoby młodocianej doświadczającej bezdomności – dostępne dane kontaktowe dziecka oraz nazwa szkoły, do której uczęszcza;
 - Opis problemu dotyczącego dziecka, wraz z faktami związanymi z tym problemem; oraz
 - Proponowany sposób rozwiązania problemu – w zakresie, w jakim jest on znany i dostępny stronie w momencie składania skargi stanowej.

Skarga stanowa musi dotyczyć naruszenia, które miało miejsce nie wcześniej niż rok przed datą jej otrzymania przez PRS. Skarga musi zostać złożona do PRS, a osoba lub organizacja składająca skargę ma obowiązek jednoczesnego przesłania jej kopii do okręgu szkolnego lub innej właściwej instytucji publicznej.

W celu ułatwienia złożenia skargi stanowej, na stronie internetowej DESE pod adresem: <https://www.doe.mass.edu/prs/> dostępny jest elektroniczny formularz zgłoszeniowy umożliwiający przesłanie skargi drogą elektroniczną. Oprócz formularza online, PRS przyjmuje skargi przesyłane faksem, pocztą elektroniczną, pocztą tradycyjną (U.S. Mail) oraz składane osobiście z użyciem następujących danych kontaktowych:

Problem Resolution System Office
Massachusetts Department of Elementary and Secondary Education
135 Santilli Highway – Everett, MA 02149
Main Telephone: 781-338-3700
TTY: N.E.T. Relay: 1-800-439-2370
Fax: 781-338-3710
Email: DESECompliance@mass.gov

Nie są Państwo zobowiązani do korzystania z formularza DESE przy składaniu skargi stanowej. Jednak skarga musi zawierać wszystkie informacje określone w 34 C.F.R. § 300.153(b), a które zostały opisane powyżej, aby została uznana za wystarczającą. Wzór formularza zgłoszeniowego dostępny jest w tłumaczeniu na języki: arabski, język kreolski z Zielonego Przylądka, chiński, haitański kreolski, khmerski, portugalski, rosyjski, hiszpański i wietnamski; możliwe jest także przetłumaczenie formularza na inne języki na życzenie. W celu uzyskania pomocy przy składaniu skargi mogą się Państwo skontaktować telefonicznie z PRS pod numerem 781-338-3700. Szczegółowe procedury stosowane przez PRS podczas rozpatrywania skarg stanowych są dostępne pod adresem: <https://www.doe.mass.edu/prs/>.

Po otrzymaniu skargi, która spełnia powyższe wymagania, PRS ma obowiązek wydać pisemną decyzję zawierającą ustalenia faktyczne i wnioski w terminie 60 dni kalendarzowych od daty jej otrzymania. Termin ten może zostać przedłużony wyłącznie w przypadku, gdy:

- Wystąpiły wyjątkowe okoliczności dotyczące danej skargi; lub
- Rodzice oraz zaangażowana instytucja publiczna dobrowolnie zgodzili się na przedłużenie terminu w celu podjęcia próby mediacji lub skorzystania z innej formy alternatywnego,

wspieranego przez stan rozwiązania sporu.

Podczas rozpatrywania skarg stanowych PRS co najmniej:

- Umożliwi osobie składającej skargę przedstawienia dodatkowych informacji — w formie ustnej lub pisemnej — dotyczących zarzutów zawartych w skardze;
- Zapewni instytucji publicznej możliwości ustosunkowania się do skargi, w tym przedstawienia propozycji rozwiązania sporu, oraz umożliwi stronom dobrowolny udział w mediacji zgodnie z 34 C.F.R. § 300.506;
- Przeprowadzi niezależne postępowanie wyjaśniającego na miejscu, jeśli zostanie ono uznane za konieczne;
- Dokona przeglądu wszystkich istotnych informacji i niezależnych ustaleń, wskazujących czy instytucja publiczna naruszyła przepisy federalne lub stanowe dotyczące edukacji specjalnej; oraz
- Wyda pisemną decyzję dla osoby składającej skargę oraz instytucji publicznej, która odnosi się do każdego zarzutu zawartego w skardze i zawiera ustalenia faktyczne, wnioski oraz uzasadnienie ostatecznej decyzji PRS.

Decyzja zawierać będzie również, jeśli jest to zasadne, obowiązek podjęcia działań naprawczych oraz procedury zapewniające skuteczne wdrożenie ostatecznego rozstrzygnięcia – w razie potrzeby. Jeśli PRS ustali, że instytucja publiczna nie zapewniła odpowiednich usług, ostateczna decyzja pisemna może zawierać działania naprawcze, które instytucja ta musi podjąć w celu usunięcia stwierdzonych niezgodności, zapewnienia środków naprawczych na poziomie ucznia – lub obu tych elementów – i musi odnosić się do:

- nienależytego zapewnienia odpowiednich usług, w tym działań naprawczych adekwatnych do potrzeb dziecka (takich jak usługi kompensacyjne lub zwrot poniesionych kosztów); oraz
- zapewnienia odpowiedniego świadczenia usług w przyszłości dla wszystkich uczniów z niepełnosprawnościami.

Działania naprawcze mogą obejmować, lecz nie ograniczają się do: szkoleń dla personelu, dodatkowych obowiązków sprawozdawczych, zmian w procedurach i regulaminach, świadczeń finansowych oraz usług kompensacyjnych. W przypadku skargi dotyczącej konkretnego ucznia, w której PRS stwierdziło niezgodność, działanie naprawcze może obejmować ukierunkowany przegląd (np. przegląd dokumentacji) uczniów znajdujących się w podobnej sytuacji w celu ustalenia, czy istnieje potrzeba podjęcia dalszej systemowej interwencji przez Departament.

Strony są zachęcane do dalszej współpracy w celu rozwiązania sporu, również w czasie, gdy skarga stanowa jest w toku. Złożenie skargi stanowej do PRS nie wyklucza możliwości skorzystania z innych metod rozwiązywania sporów, takich jak mediacja czy rozprawa przed Biurem ds. Odwołań w Sprawach Edukacji Specjalnej (omówiona poniżej), w celu rozwiązania Państwa wątpliwości.

Jeśli skarga stanowa, która jest również przedmiotem rozprawy, zawiera wiele zarzutów, z których jeden lub więcej jest rozpatrywany w toku tej rozprawy, PRS musi zawiesić rozpatrywanie tej części skargi stanowej, która jest objęta rozprawą odwoławczą – aż do jej zakończenia. Jednakże wszelkie kwestie zawarte w skardze stanowej, które nie są objęte rozprawą odwoławczą, muszą zostać rozstrzygnięte zgodnie z wcześniej opisanymi terminami i procedurami. Jeżeli zarzut podniesiony w skardze stanowej został już rozstrzygnięty w toku rozprawy z udziałem tych samych stron, rozstrzygnięcie to jest wiążące, a PRS poinformuje składającą skargę o takim stanie rzeczy.¹

6.3 Poproście Państwo o wyznaczenie neutralnego mediatora

Usługa mediacji⁵ jest dostarczana przez osobę neutralną, przeszkoloną w prawie dotyczącym edukacji specjalnej oraz w metodach negocjacji. Mediacja może być zaplanowana, gdy rodzice i okręg szkolny mają różne zdania w sprawach związanych z edukacją specjalną, nawet jeśli skarga została złożona przez System Rozwiązywania Problemów PRS. Mediator pomaga rodzicom i okręgowi szkolnemu omówić swoje obiektywy i osiągnąć porozumienie, które obie strony mogą zaakceptować. Dyskusje

⁵ Opis procesu mediacji można znaleźć na stronie internetowej DESE pod adresem: <http://www.mass.gov/anf/hearings-and-appeals/bureau-of-special-education-appeals-bsea/mediation/>.

podczas mediacji są poufne, a to, co zostanie powiedziane przez każdą ze stron, nie może być użyte później, jeśli spór stanie się przedmiotem formalnego przesłuchania lub postępowania sądowego. Po osiągnięciu porozumienia zostanie ono spisane na piśmie, podpisane przez obie strony, i wówczas może być egzekwowane przez sąd.

Mediację można zorganizować, kontaktując się z BSEA pod numerem 781-397-4750. Mediator zaplanuje spotkanie z Państwem i okręgiem szkolnym w ciągu 30 dni od złożenia wniosku o mediację. Spotkania odbędą się w dogodnym czasie i miejscu. Udział jest dobrowolny, dlatego zarówno okręg szkolny, jak i rodzice muszą zgodzić się na udział w mediacji. Usługa jest bezpłatna.

Dodatkowe informacje na temat działania mediacji są dostępne w BSEA pod numerem telefonu 781-397-4750 oraz w ich publikacjach: "[Najczęściej Zadawane Pytania dotyczące Mediacji \(Frequently Asked Questions about Mediation\)](#)" i "[Dowiedz się o Mediacji w BSEA \(Learn about Mediation at the BSEA\)](#)".⁶

6.4 Złóżcie Państwo wniosek o przeprowadzenie należytej procedury prawnej oraz uczestniczcie w spotkaniu w celu rozwiązania sporu

Jeśli nie udało się rozwiązać sporu pomiędzy rodzicami a okręgiem szkolnym, to mają Państwo prawo do przeprowadzenia przesłuchania przez neutralnego i bezstronnego urzędnika ds. przesłuchań, który przesłucha obu stron sporu, przyjmie zeznania, zbada dowody i podejmie decyzję. Przesłuchanie jest zwoływane przez BSEA i nazywa się przesłuchaniem w sprawie należytej procedury prawnej (due process hearing). Urzędnik ds. przesłuchań BSEA posiada kwalifikacje w prawie związanym z edukacją specjalną i nie może mieć żadnych osobistych ani zawodowych związków z Państwem ani z żadną inną osobą zaangażowaną w spór.

Należyta procedura prawna w ramach przesłuchania rozpatrzy spory dotyczące kwalifikacji; ewaluacji; Indywidualnych Programów Nauczania (IEP); decyzji dotyczących przydziału edukacyjnego, w tym tych wynikających z kwestii dyscyplinarnych; prawa do odpowiedniego wykształcenia (FAPE); świadczenia edukacji specjalnej; lub procedur ochrony wynikających z prawa stanowego i federalnego dla uczniów z niepełnosprawnościami. Wniosek o przeprowadzenie przesłuchania należy złożyć w ciągu dwóch lat od momentu, kiedy mieli Państwo, lub powinni mieć⁷, świadomość wydarzeń, które stanowią podstawę Państwa skargi. Ten okres może być wydłużony, jeśli są Państwo w stanie wykazać, że zostaliście powstrzymani od złożenia wniosku o przesłuchanie, ponieważ okręg szkolny wprowadził w błąd w zakresie rozwiązania sprawy zawartej w Państwa skardze lub zataił przed Państwem określone wymagane informacje.

Zarówno Państwo, jak i Państwa okręg szkolny, możecie złożyć pisemny wniosek o przeprowadzenie [przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej](#)⁸ w stosunku do drugiej strony i przesłać kopię do BSEA, aby uzyskać przesłuchanie w ramach należytej procedury prawnej. BSEA opracowało [Formularz Wniosku o Przesłuchanie](#)⁹, który można wykorzystać, lub można napisać własny list zamiast korzystać z formularza, ale konieczne jest uwzględnienie nazwy i adresu zamieszkania ucznia (lub informacji kontaktowych, jeśli uczeń jest bezdomny); nazwy szkoły ucznia; opisu problemu, który Państwa niepokoi, wraz z konkretnymi faktami dotyczącymi problemu; oraz zaproponowanego rozwiązania problemu. Należy zauważyć, że przesłuchanie będzie ograniczone do kwestii wskazanych w skardze.

⁶ <https://www.mass.gov/info-details/learn-about-mediation-at-the-bsea>

⁷ Wyrażenie „lub powinni mieć świadomość” przypomina Państwu, że mają Państwo obowiązek mieć świadomość programu edukacyjnego Ucznia.

⁸ Informacje dotyczące wniosku o przeprowadzenie przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej można znaleźć pod adresem: <http://www.mass.gov/anf/hearings-and-appeals/bureau-of-special-education-appeals-bsea/due-process-hearings/>.

⁹ <https://www.mass.gov/doc/hearing-request-form/download>

Wniosek o przeprowadzenie przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej powinni Państwo przesłać do okręgu szkolnego (lub innej strony zgłaszającej żal) i kopię do BSEA. Jeśli skarga dotycząca należytej procedury prawnej nie zawiera wystarczającej ilości informacji, druga strona może zaskarżyć jej *wystarczalność* w ciągu 15 dni. BSEA podejmie decyzję w ciągu 5 dni od daty zaskarżenia, czy skarga jest wystarczająca. Dodatkowe informacje można dodać do skargi, jeśli druga strona się zgodzi lub jeśli urzędnik ds. przesłuchań wyrazi zgodę. Jeśli dodatkowe kwestie zostaną dodane do skargi w późniejszym terminie, harmonogram przesłuchania zaczyna się od początku.

Jeśli nie zostanie podniesiona kwestia wystarczalności skargi, to proces przesłuchania będzie kontynuowany. Jeśli okręg szkolny nie przesłał wcześniej do Państwa [uprzedniego zawiadomienia pisemnego](#) w sprawie kwestii, o której składacie skargę, to w ciągu 10 dni kalendarzowych od otrzymania Państwa wniosku o przeprowadzenie przesłuchania, okręg szkolny musi przesłać Państwu pisemną odpowiedź na skargę.

Uwaga: Jeśli okręg szkolny złożył wniosek o przeprowadzenie przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej, rodzic musi odpowiedzieć w ciągu 10 dni kalendarzowych od otrzymania wniosku o przeprowadzenie przesłuchania i w sposób szczególny odnieść się do kwestii, które okręg szkolny podniósł.

Po złożeniu wniosku o przeprowadzenie przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej, okręg szkolny ma 30 dni na próbę rozwiązania sporu wraz z Państwem, zanim przesłuchanie w ramach należytej procedury prawnej może się odbyć.¹⁰

Okręg szkolny jest zobowiązany do zorganizowania spotkania w celu rozwiązania sporu w ciągu 15 dni kalendarzowych od otrzymania Państwa skargi w ramach należytej procedury prawnej.¹¹ Okręg szkolny wspólnie z Państwem ustali, którzy członkowie Zespołu ds. IEP muszą uczestniczyć w spotkaniu. W spotkaniu musi uczestniczyć osoba z okręgu szkolnego, która może podejmować decyzje dotyczące programu nauczania Ucznia. Adwokat okręgu szkolnego *nie może* uczestniczyć w spotkaniu, chyba że Państwo mają adwokata, który bierze udział w spotkaniu.

Muszą Państwo uczestniczyć w spotkaniu w celu rozwiązania sporu, chyba że wyraźnie i pisemnie uzgodnicie z okręgiem szkolnym, że nie będzie takiego spotkania, lub jeśli Państwo i okręg szkolny zdecydują się skorzystać z [procesu mediacji](#). Jeśli odmówią Państwo uczestnictwa w spotkaniu w celu rozwiązania sporu, kontynuacja przesłuchania nie będzie możliwa.

Jeśli są Państwo skłonni do spotkania, ale okręg szkolny odmawia lub opóźnia spotkanie rozwiązania sporu przez okres dłuższy niż 15 dni od otrzymania powiadomienia o Państwa wniosku o przeprowadzenie przesłuchania, to mogą Państwo poprosić urzędnika ds. przesłuchań o kontynuację procesu przesłuchania. Jeśli dojdzie do spotkania, ale okręg szkolny nie rozwiąże skargi dotyczącej należytej procedury prawnej zgodnie z Państwa oczekiwaniami w ciągu 30 dni od złożenia skargi, to przesłuchanie w ramach należytej procedury prawnej może zostać przeprowadzone.

Proces rozwiązywania sporu kończy się, gdy wystąpi któreś z poniższych zdarzeń:

- Kiedy Państwo i okręg szkolny zgodzą się, na piśmie, zakończyć okres rozwiązywania sporu;
- Po upływie 30-dniowego okresu rozwiązywania sporu;
- Po zakończeniu mediacji;
- Po podpisaniu przez Państwa i urzędnika reprezentującego okręg szkolny dokumentu, który precyzyjnie określa Państwa porozumienie rozwiązujące spór. Jest to "umowa ugody" i może być ona egzekwowana przez sąd stanowy lub federalny. Prosimy o

¹⁰ Jeśli Państwo i okręg szkolny zgodzicie się na mediację, możecie również zdecydować o kontynuacji mediacji po upływie 30-dniowego okresu.

¹¹ Nie jest wymagane przeprowadzenie sesji rozwiązywania sporu, jeśli okręg szkolny złożył wniosek o przeprowadzenie przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej.

zwrócenie uwagi na fakt, że jeśli Państwo i okręg szkolny zawrzą umowę w wyniku spotkania w celu rozwiązania sporu, to albo Państwo, albo okręg szkolny możecie unieważnić umowę w ciągu 3 dni roboczych od momentu, kiedy obie strony podpisały umowę.

6.5 Przedstawcie swoje dowody przed niezależnym urzędnikiem ds. przesłuchań podczas przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej

Po złożeniu przez Państwa skargi w ramach należytej procedury prawnej, BSEA wyznaczy datę przesłuchania, przydzieli urzędnika ds. przesłuchań i wyśle Państwu szczegółowe informacje dotyczące procesu przesłuchania oraz listę bezpłatnych lub nisko kosztowych adwokatów i obrońców, z którymi mogą się Państwo skontaktować w celu uzyskania pomocy.

Podczas przesłuchania w ramach należytej procedury prawnej Państwo i okręg szkolny przedstawicie dowody i przesłuchacie świadków przed niezależnym urzędnikiem ds. przesłuchań z BSEA. W każdym przesłuchaniu w ramach należytej procedury prawnej, w tym przesłuchaniu dotyczącym procedur dyscyplinarnych, mogą Państwo:

- Przebywać w towarzystwie, uzyskiwać doradztwo i być reprezentowanymi przez adwokata i/lub obrońcę;
- mieć Ucznia obecnego podczas przesłuchania;
- mieć możliwość, aby przesłuchanie było otwarte dla publiczności
- przedstawiać dowody, takie jak dokumenty i raporty;
- wnioskować lub żądać za pomocą wezwania sądowego, wezwania świadków, aby przybyli na przesłuchanie i odpowiadali na pytania;
- uzyskać dostęp do dowodów, które będą wykorzystywane podczas przesłuchania, na co najmniej pięć dni roboczych przed jego terminem i poprosić urzędnika ds. przesłuchań o wyłączenie dowodów, których nie widzieliście;
- otrzymać pisemny lub, według Państwa wyboru, elektroniczny, dosłowny zapis ustaleń faktów i decyzji przesłuchania bez dodatkowych kosztów. Aby uzyskać pisemny zapis przesłuchania, muszą Państwo złożyć swoją prośbę na piśmie.

Dodatkowe informacje dotyczące przesłuchań w ramach należytej procedury prawnej można uzyskać od BSEA pod numerem telefonu 781-397-4750 oraz na stronie internetowej BSEA pod adresem: <http://www.mass.gov/dala/bsea>.

Przesłuchania są przeprowadzane zgodnie z Kodeksem Regulacji stanu Massachusetts (Massachusetts Administrative Procedure Act)¹² oraz [zasadami przesłuchań](#) BSEA.¹³ Urzędnik ds. przesłuchań musi wydać ostateczną decyzję w ciągu 45 dni od zakończenia okresu rozwiązywania sporu opisanego powyżej, chyba że urzędnik ds. przesłuchań udzielił przedłużeń czasowych na wniosek jednej ze stron. Urzędnik ds. przesłuchań prześle kopię decyzji zarówno do Państwa, jak i do okręgu szkolnego. Zarówno rodzice, jak i okręg szkolny muszą przestrzegać decyzji urzędnika ds. przesłuchań.

Decyzja urzędnika ds. przesłuchań w kwestii tego, czy Uczeń otrzymuje FAPE, musi opierać się na stwierdzeniu naruszenia praw Ucznia co do specjalnej edukacji lub ustaleniu, że okręg szkolny nie wywiązał się ze swoich innych obowiązków wobec Ucznia wynikających z przepisów i regulacji dotyczących edukacji specjalnej. Jeśli skarżą się Państwo na naruszenie procedur dotyczących edukacji specjalnej (na przykład brak zorganizowania właściwego spotkania zespołu, nieprawidłowe prowadzenie dokumentacji czy niestosowanie się do terminów), urzędnik ds. przesłuchań może orzec, że Uczeń nie otrzymał FAPE tylko wtedy, jeśli niedopełnienie tych procedur

- Zakłóciło prawo Ucznia do otrzymania FAPE;
- Znacząco zakłóciło Państwa zdolność do uczestniczenia w decyzjach dotyczących edukacji

¹² M.G.L. c.30A

¹³ <https://www.mass.gov/doc/hearing-rules/download>

- Ucznia; lub
- Pozbawiło Ucznia korzyści edukacyjnej.

Decyzja urzędnika ds. przesłuchań jest ostateczną decyzją agencji i nie może być ponownie rozważana przez BSEA ani zmieniana przez DESE. Decyzje po przesłuchaniach są jawne.¹⁴ i są dostępne na stronie internetowej BSEA pod adresem: <https://www.mass.gov/bsea-decisions-and-rulings>.

6.6 Złóżcie Państwo odwołanie od decyzji po przesłuchaniu do sądu stanowego lub federalnego

Jeśli rodzice albo okręg szkolny nie zgadzają się z decyzją urzędnika ds. przesłuchań, mogą wystąpić o rewizję tej decyzji w sądzie stanowym lub federalnym. Wniosek o rewizję musi zostać złożony w ciągu 90 dni od daty decyzji.

6.7 Opłaty adwokackie

34 CFR §300.517

Każda strona ponosi odpowiedzialność za pokrycie kosztów swojego adwokata, chyba że Sąd¹⁵ zadecyduje inaczej. Jeśli uzyskają Państwo korzystny wynik w pisemnej decyzji po przesłuchaniu lub w postępowaniu sądowym, Sąd może zdecydować, że okręg szkolny powinien pokryć Państwa uzasadnione koszty adwokackie. Należy jednak zauważyć, że nie będą Państwo mogli uzyskać tych opłat za czas poświęcony na procesowanie sprawy po tym, jak okręg złożył ofertę ugody, jeśli:

- okręg złożył pisemną ofertę ugody co najmniej 10 dni przed przesłuchaniem,
- nie przyjęli Państwo oferty w ciągu 10 dni,
- wynik przesłuchania nie był lepszy niż oferta ugody.

Jeśli okręg szkolny uzyska korzystną decyzję, Sąd może zobowiązać Państwa adwokata do pokrycia kosztów prawnych okręgu szkolnego, jeśli Sąd stwierdzi, że adwokat Państwa złożył skargę lub kontynuował procesowanie sprawy po dowiedzeniu się, że skarga nie miała podstaw w faktach, była nierozsądna, była bezzasadna lub była prowadzona w celach nieodpowiednich. Sąd może również zobowiązać Państwa lub Państwa adwokata do pokrycia kosztów prawnych, jeśli Państwa wniosek o przesłuchanie w ramach należytej procedury prawnej lub kolejne środki prawne były przedstawiane w celach nieodpowiednich, takich jak dręczenie, powodowanie niepotrzebnego opóźnienia lub niepotrzebne zwiększenie kosztów procesu.

7. Jakie są Państwa obowiązki, jeśli umieścicie Państwo waszego Ucznia w szkole prywatnej i uważacie, że wasz okręg szkolny powinien refundować koszty nauki?

34 CFR §300.148

Istnieją sytuacje, kiedy rodzic uważa, że publiczna szkoła nie zapewnia uczniowi FAPE i rodzic decyduje się umieścić ucznia w szkole prywatnej. Rodzic może zapisać swojego ucznia do szkoły prywatnej na własny koszt w dowolnym momencie. Jednakże, jeśli rodzic uważa, że publiczna szkoła powinna ponosić koszty edukacji ucznia w szkole prywatnej, rodzic musi poinformować okręg szkolny o zastrzeżeniach dotyczących IEP i programu ucznia, odrzucić IEP, poinformować okręg szkolny o swoim zamiarze usunięcia ucznia ze szkoły publicznej i zapisania go do szkoły prywatnej oraz złożyć wniosek o przesłuchanie przed BSEA. Rodzic musi poinformować okręg szkolny przed usunięciem ucznia ze szkoły publicznej ustnie, na ostatnim spotkaniu Zespołu przed usunięciem, albo na piśmie, co najmniej 10 dni roboczych przed usunięciem ucznia ze szkoły.

Okręg szkolny nie jest zobowiązany do płacenia za uczęszczanie ucznia do szkoły prywatnej, jeśli okręg szkolny udostępnił uczniowi FAPE. Spory między rodzicami a okręgiem szkolnym w sprawie tego, czy

¹⁴ Decyzje przesłuchań są publikowane po dokonaniu redakcji informacji, które umożliwiają łatwe zidentyfikowanie ucznia.

¹⁵ Urzędnik ds. przesłuchań BSEA nie może przyznać honorariów adwokackich.

program ucznia zapewnił FAPE i wnioski o zwrot kosztów prywatnego programu mogą być rozstrzygane za pomocą zastosowania należytej procedury prawnej omówionych wcześniej w tym dokumencie. Urzędnik ds. przesłuchań ustali, czy okręg szkolny zapewnił Uczniowi FAPE. Jeśli urzędnik ds. przesłuchań stwierdzi, że okręg szkolny nie zapewnił Uczniowi FAPE, że przestrzegali Państwo wyżej wymienionych kroków, i że umieszczenie ucznia w szkole prywatnej było odpowiednie, urzędnik ds. przesłuchań, po rozważeniu wszystkich okoliczności związanych z usunięciem ucznia ze szkoły publicznej, może nakazać okręgowi szkolnemu zwrot kosztów całkowitych lub częściowych za umieszczenie ucznia w szkole prywatnej.

8. Co należy zrobić, aby zaplanować przejście ucznia ze szkoły średniej? 34 CFR §300.43

Planowanie przejścia ucznia ze szkoły do możliwości po ukończeniu szkoły ułatwi uczniowi skuteczne uczestnictwo w działaniach, takich jak nauka w kolejnych etapach, praca oraz życie w społeczeństwie, jak i dorosłe życie. Planowanie przejścia musi opierać się na mocnych stronach, preferencjach, zainteresowaniach i potrzebach ucznia, musi się rozpocząć w wieku 14 lat ucznia i musi być omawiane co roku na spotkaniu Zespołu. Okręg szkolny musi omawiać potrzeby przejścia Państwa ucznia zarówno z Państwem, jak i z uczniem¹⁶ i musi uwzględniać cele ucznia po ukończeniu szkoły, uzyskaniu zwykłego dyplomu ukończenia szkoły średniej lub osiągnięciu wieku 22 lat. Okręgi szkolne muszą korzystać z [Formularza Planowania Przejścia](#)¹⁷ w celu rejestracji wyników tej corocznej dyskusji. Indywidualny Program Nauczania ucznia musi zawierać mierzalne cele związane z przejściem po ukończeniu drugiego stopnia edukacji, cele i usługi oparte na odpowiednim określeniu jego niepełnosprawności i potrzeb związanych z przejściem. Ukończenie szkoły ze zwykłym dyplomem ukończenia szkoły średniej stanowi zmianę przydziału edukacyjnego i kończy uprawnienie ucznia do kształcenia specjalnego. Okręg szkolny musi poinformować Państwa, jeśli i kiedy oczekuje, że Państwa uczeń ukończy szkołę ze zwykłym dyplomem ukończenia szkoły średniej. Dyskusja ta powinna odbyć się podczas spotkania zespołu nie krócej niż 1 rok przed ukończeniem szkoły przez ucznia.

9. W jaki sposób szkoła może dyscyplinować ucznia niepełnosprawnego? 34 CFR §300.530

Szkoły publiczne muszą mieć procedury i standardy, które zapewniają bezpieczne środowisko nauki dla uczniów. Od szkół oczekuje się publikowania swojego regulaminu postępowania, dzięki czemu uczniowie wiedzą, jak się powinni zachowywać. Szkoły średnie są zobowiązane do publikowania takiego regulaminu. Jeśli uczeń źle się zachowuje i narusza regulamin szkoły, szkoła może nałożyć na ucznia karę. Kara dyscyplinarna musi być adekwatna i nakładana w sprawiedliwy sposób.

Co do zasady, każdy uczeń może być zawieszony lub usunięty ze szkoły z powodu przewinień dyscyplinarnych na krótki okres (taki, który nie przekracza 10 dni). Przed jakimkolwiek zawieszeniem lub usunięciem, uczeń musi dowiedzieć się, o jakie przewinienie jest oskarżony i musi mieć możliwość przedstawienia swojej wersji wydarzeń. Podczas krótkiego zawieszenia związanego z przewinieniem, szkoła nie jest zobowiązana do zapewnienia instrukcji dla ucznia niepełnosprawnego, chyba że zapewnia takie instrukcje dla uczniów bez niepełnosprawności. Gdy uczeń niepełnosprawny zostaje usunięty ze szkoły na okres dłuższy niż 10 dni w sumie w ciągu roku szkolnego, musi otrzymać usługi edukacyjne, które pozwolą mu nadal uczestniczyć w ogólnym programie nauczania i osiągać cele określone w jego Indywidualnym Programie Nauczania (IEP). Władze szkolne muszą skonsultować się co najmniej z jednym z nauczycieli ucznia, aby określić, jakie usługi są niezbędne. Świadczenie tych usług musi rozpocząć się w jedenastym dniu szkolnym zawieszenia dyscyplinarnego w ciągu roku szkolnego i trwać przez cały okres zawieszenia.

Szkoły muszą przestrzegać specjalnych zasad dyscyplinarnych dotyczących uczniów z niepełnosprawnościami, którzy zostali uznani za uprawnionych do edukacji specjalnej.¹⁸ Wykres

¹⁶ Uczeń powinien być zaproszony na spotkanie zespołu, tak aby można z nim było przedyskutować jego przejście i cele, które postawił sobie po zakończeniu edukacji drugiego stopnia.

¹⁷ <https://www.doe.mass.edu/specialeducation/iep/28mr/default.html>

¹⁸ Specjalne zasady dyscyplinarne dotyczą także niektórych uczniów, którzy nie zostali jeszcze uznani za uprawnionych do kształcenia specjalnego. Jeśli przed wystąpieniem incydentu wychowawczego rodzic wyraził na piśmie do personelu nadzorczego lub pracowników kadrowych, lub nauczyciela ucznia; swoje obawy co do

przedstawiający działanie tych zasad dyscyplinarnych można znaleźć na stronie internetowej DESE.¹⁹ Te specjalne zasady dyscyplinarne mają zastosowanie od chwili, gdy uczeń zostanie usunięty z jego obecnej przydziału²⁰ edukacyjnego na okres dłuższy niż 10 dni z rzędu lub jeśli uczeń zostanie usunięty z przyczyn dyscyplinarnych na okres dłuższy niż łącznie 10 dni w ciągu roku szkolnego, a zarazem występuje powtarzalność decyzji o usunięciu ze szkoły z powodu podobnych zachowań. Szkoła musi jak najszybciej poinformować Państwa o decyzji o usunięciu Ucznia z jego przydziału edukacyjnego na okres dłuższy niż 10 dni i dostarczyć Państwu kopię tego powiadomienia.

Zespół ds. IEP ucznia musi spotkać się w ciągu 10 dni od decyzji szkoły o nałożeniu dyscypliny. Podczas tego spotkania, zwanego "*ustaleniem manifestacji*", Państwo i inni członkowie Zespołu ds. IEP ustalą, czy zachowanie było spowodowane lub miało bezpośredni związek z niepełnosprawnością ucznia lub było bezpośrednim wynikiem braku świadczenia usług wymaganych przez jego Indywidualny Program Nauczania. W trakcie ustalania manifestacji, Państwo i inni członkowie zespołu ds. IEP muszą wziąć pod uwagę odpowiednie informacje z akt ucznia, w tym Indywidualny Program Nauczania ucznia, obserwacje, zarówno Państwa, jak i nauczycieli, dotyczące zachowania ucznia oraz wszelkie istotne informacje przez Państwa dostarczone.

Jeśli zespół ustali, że zachowanie ucznia *nie było* spowodowane lub nie miało bezpośredniego związku z niepełnosprawnością ucznia lub z niewłaściwym wdrożeniem Indywidualnego Programu Nauczania, to uczeń z niepełnosprawnością może zostać ukarany w ten sam sposób i na ten sam czas, co inni uczniowie za to samo przewinienie. Jednak zespół ds. IEP musi określić Tymczasowe Alternatywne Miejsce Edukacji (IAES), gdzie uczeń zostanie umieszczony oraz usługi edukacyjne, które zostaną dostarczone. IAES to miejsce inne niż obecny przydział edukacyjny ucznia, które umożliwi mu nadal otrzymywać usługi edukacyjne, zgodnie z jego Indywidualnym Programem Nauczania. Personel szkolny może rozważyć wyjątkową sytuację ucznia przy określaniu, czy zmiana przydziału edukacyjnego jest odpowiednia dla ucznia z niepełnosprawnością.

Jeśli zespół ustali, że zachowanie ucznia *było* spowodowane lub miało bezpośredni związek z niepełnosprawnością ucznia lub niewłaściwym wdrożeniem Indywidualnego Programu Nauczania, to uczeń musi zostać przywrócony do ostatniego zatwierdzonego miejsca przydziału edukacyjnego ustalonego w Indywidualnym Programie Nauczania, chyba że rodzice i Zespół ds. IEP zdecydują się na inne miejsce przydziału edukacyjnego. Uczeń musi również otrzymać Funkcjonalną Ewaluację Zachowania. Funkcjonalna Ewaluacja Zachowania (FBA) to kompleksowa ewaluacja zachowania, która dostarcza zespołowi IEP informacje na temat zachowania ucznia oraz identyfikuje narzędzia interwencji behawioralnej i możliwe modyfikacje programu edukacyjnego, mające na celu rozwiązanie kwestii naruszenia zasad zachowania, aby nie powtarzało się ono w przyszłości. Jeśli uczeń miał już przeprowadzoną Funkcjonalną Ewaluację Zachowania i ma plan interwencji behawioralnej, to Zespół ds. IEP powinien określić, czy konieczne są jakieś zmiany w planie interwencji behawioralnej. Jeśli zachowanie było spowodowane niewłaściwym wdrożeniem Indywidualnego Programu Nauczania, szkoła musi podjąć natychmiastowe kroki w celu zaradzenia tej sytuacji.

Prosimy zwrócić uwagę na fakt, że jeśli Uczeń posiadał lub używał broni lub narkotyków, albo spowodował poważne obrażenia ciała innej osoby na terenie szkoły lub podczas wydarzenia szkolnego, dyrektor może umieścić Ucznia w Tymczasowym Alternatywnym Miejscu Edukacji (IAES) na okres do 45 dni szkolnych, niezależnie od tego, czy zachowanie to zostanie uznane za wynikające z niepełnosprawności ucznia, czy też nie. Zespół ds. IEP określi to miejsce oraz odpowiednie usługi

możliwości występowania u ucznia niepełnosprawności, jeśli nauczyciel lub inny personel wyraził obawy dotyczące powtarzalności zachowań ucznia bezpośrednio wobec dyrektora ds. kształcenia specjalnego lub innego organu nadzoru, lub jeśli ucznia skierowano do ewaluacji, która jeszcze nie została ukończona, to te specjalne zasady mają zastosowanie. Specjalne zasady dyscyplinarne *nie dotyczą* ucznia, którego rodzic odmówił zgody na przeprowadzenie ewaluacji, jeśli wcześniej stwierdzono, że uczeń nie jest uprawniony do kształcenia specjalnego lub jeśli rodzic wycofał zgodę na kształcenie specjalne i usługi z nim związane.

¹⁹ <https://www.doe.mass.edu/specialeducation/policy/dese/advisories/default.html>

²⁰ Przydział określa Zespół ds. IEP i jest to miejsce, w którym świadczone są usługi zgodnie z Indywidualnym Programem Nauczania (IEP) Ucznia.

edukacyjne, które będą świadczone uczniowi podczas jego pobytu w IAES.

9.1 Odwołanie się od decyzji dyscyplinarnych

Jeśli rodzic nie zgadza się z jakąkolwiek decyzją dotyczącą umieszczenia ucznia w ramach zapisów dyscyplinarnych lub nie zgadza się z ustaleniem manifestacji, lub jeśli okręg szkolny uważa, że utrzymanie obecnego przydziału edukacyjnego ucznia z dużym prawdopodobieństwem zaszkodzi uczniowi lub innym osobom, zarówno rodzic, jak i okręg szkolny mogą odwołać się od tej decyzji, [żądając przeprowadzenia przesłuchania](#) przed BSEA, jak to opisano wcześniej w tym dokumencie.

BSEA zwoła przesłuchanie w trybie przyspieszonym w przypadku odwołania od zmiany przydziału edukacyjnego lub ustalenia manifestacji.²¹ Podczas apelacji od zmiany przydziału edukacyjnego lub ustalenia manifestacji, uczeń musi pozostać w miejscu przydziału tymczasowego, aż do momentu, w którym urzędnik ds. przesłuchań wyda decyzję lub okres dyscyplinarny zostanie zakończony, chyba że rodzic i okręg szkolny uzgodnią inny przydział.

10. Gdzie można znaleźć przepisy ustawowe i wykonawcze oraz inne przydatne informacje?

10.1 Przepisy ustawowe i wykonawcze

Pełny tekst stanowego prawa dotyczącego Edukacji Specjalnej w stanie Massachusetts znajdziesz w Massachusetts General Law, Rozdział 71B. To prawo stanowe znane jest pod popularną nazwą jako "Chapter 766". Stanowe przepisy dotyczące edukacji specjalnej znajdują się w Kodeksie Regulacji stanu Massachusetts (CMR) w 603 CMR 28.00. Aktualnie obowiązujące prawo i regulacje oraz inne pomocne zasoby znajdziesz na stronie internetowej DESE.²²

Federalne prawo dotyczące edukacji specjalnej to "Ustawa o Edukacji Osób Niepełnosprawnych" (Individuals with Disabilities Education Act), znana jako "IDEA". Federalna ustawa znajduje się w Kodeksie Stanów Zjednoczonych w dziale 20, sekcja 1400 (20 U.S.C. § 1400). Przepisy wdrożeniowe do IDEA można znaleźć w Kodeksie Regulacji Federalnych (CFR) w rozdziale 34, sekcja 300. Kopię federalnej ustawy i przepisów oraz informacje wyjaśniające można znaleźć na stronie internetowej Departamentu Edukacji Stanów Zjednoczonych pod adresem: <http://idea.ed.gov/>.

²¹ [Zobacz Reguły Przesłuchań BSEA, Rozdział II.C. - Wysłuchanie w Trybie Przyspieszonym](#): p.7.

10.2 Przewodnik po procesie tworzenia indywidualnego programu nauczania oraz formularze

Ogólny przegląd działania procesu edukacji specjalnej (na podstawie przewodnika dotyczącego IEP przygotowanego przez Departament Edukacji Stanów Zjednoczonych) można znaleźć na stronie: <https://www.doe.mass.edu/specialeducation/iep/default.html>.

Aby uzyskać informacje ze strony DESE o tym, jak opracowywany jest Indywidualny Program Nauczania (IEP), prosimy o zapoznanie się z Przewodnikiem po Procesie IEP oraz standardowymi formularzami IEP dostępnymi na stronie DESE, pod adresem: <https://www.doe.mass.edu/specialeducation/iep/default.html>.

10.3 Tabela skrótów

Wiele spośród powszechnie używanych terminów związanych z edukacją specjalną jest skracanych za pomocą akronimów złożonych z początkowych liter danej frazy. Dla Państwa wygody poniżej przedstawiamy listę używanych w tym dokumencie akronimów i fraz:

BSEA:	Biuro ds. Odwołań w Sprawach Edukacji Specjalnej (Bureau of Special Education Appeals)
CFR:	Kodeks Regulacji Federalnych (Code of Federal Regulations)
CMR:	Kodeks Regulacji stanu Massachusetts (Code of Massachusetts Regulations)
DESE:	Departament Edukacji Elementarnej i Średniej stanu Massachusetts (Massachusetts Department of Elementary and Secondary Education)
FAPE:	Bezpłatna, Odpowiednia Edukacja Publiczna (Free Appropriate Public Education)
FBA:	Funkcjonalna Ewaluacja Zachowania (Functional Behavioral Assessment)
IAES:	Tymczasowe, Alternatywne Miejsce Edukacji (Interim Alternative Educational Setting)
IDEA:	Ustawa o Edukacji Osób Niepełnosprawnych (Individuals with Disabilities Education Act)
IEE:	Niezależna Ewaluacja Edukacyjna (Independent Educational Evaluation)
IEP:	Indywidualny Program Nauczania (Individualized Education Program)
PRS:	System Rozwiązywania Problemów (Problem Resolution System)

10.4 Tabela z adresami stron internetowych

DESE publikuje obszerne informacje dla rodziców i okręgów szkolnych na swoich stronach internetowych. Strony te zawierają odpowiednie przepisy prawne, politykę urzędów i przydatne dokumenty wyjaśniające proces edukacji specjalnej.

Zaburzenie ze Spektrum Autyzmu (Autism Spectrum Disorder):

<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/families/links/autism.html>

Biuro ds. Odwołań w Sprawach Edukacji Specjalnej (Bureau of Special Education Appeals)

<https://www.mass.gov/bsea-decisions-and-rulings>

<https://www.mass.gov/doc/hearing-rules-revised-july-2024/download>

<http://www.mass.gov/anf/hearings-and-appeals/bureau-of-special-education-appeals-bsea/mediation/>

<https://www.mass.gov/doc/bsea-meditation-brochure/download>

<https://www.mass.gov/info-details/frequently-asked-questions-about-meditation-at-the-bsea>

<https://www.mass.gov/info-details/learn-about-meditation-at-the-bsea>

Zgoda na dostęp do MassHealth (Medicaid):

Kwestie wychowawcze:

<https://www.doe.mass.edu/sfs/discipline/?section=view-all>

Ustawa o Edukacji Osób z Niepełnosprawnościami (IDEA- Individuals with Disabilities Education Act):

<http://idea.ed.gov/>

Przewodnik po procesie Indywidualnego Program Nauczania:

<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/iep/default.html>

Niezależna Ewaluacja Edukacyjna (IEE):

<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/policy/dese/advisories/2004-1.html>
<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/policy/dese/advisories/memo-sy2024-2025-7.html>
Obserwacja programów edukacyjnych przez rodziców i ich przedstawicieli w celach ewaluacyjnych:
<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/policy/dese/advisories/2009-2ta.html>
System Rozwiązywania Problemów PRS w porównaniu z Procedurą Prawną BSEA dot. skarg:
<https://www.doe.mass.edu/prs/guide/default.html>
System Rozwiązywania Problemów - Usługi Zapewniania Jakości Programu
(Program Quality Assurance Services Problem Resolution System):
<http://www.doe.mass.edu/prs/>
Prawa związane z edukacją specjalną:
<https://www.doe.mass.edu/lawsregs/statelaws.html>
Regulacje związane z edukacją specjalną
<https://www.doe.mass.edu/lawsregs/stateregs.html>
Rodzic zastępczy ds. edukacji specjalnej:
<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/policy/dese/advisories/2013surrogateparent.html>
Formularz planowania przejścia dla osób objętych edukacją specjalną:
<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/iep/default.html>
Regulacje dotyczące danych uczniowskich
<http://www.doe.mass.edu/lawsregs/603cmr23.html>
Dane uczniowskie – pytania i odpowiedzi:
<http://www.doe.mass.edu/lawsregs/advisory/cmr23qanda.html?section>
Planowanie przejścia:
<https://www.doe.mass.edu/specialeducation/iep/transition/default.html>